

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

CÂND VINDECAREA SEMENULUI NU ADUCE BUCURIE, CI TRISTEȚE

DUMINICA A 5-A DUPĂ RUSALII
(Vindecarea celor doi demonizați
din Ținutul Gadarei)

† SF. IER. LEONTE
DE LA RĂDAUȚI

Astăzi ne aflăm în Duminica a 5-a după Rusalii, zi în care am ascultat cu toții pericopa Evanghelică de la Matei cap. 8 în care ni se descrie minunea săvârșită de către Mântuitorul Iisus Hristos cu doi demonizați care au îngrozit pe locuitorii cetății Gadara. Această Evanghelie ne arată dumnezeirea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Judecătorul și Mântuitorul lumii, dorința Sa de a elibera pe oameni de puterea duhurilor rele, precum și mustrea celor prea lacomi de câștig material.

După ce a salvat pe ucenicii săi din corabie de la o moarte sigură, Hristos a trecut de cealaltă parte a Mării Galileii, într-un ținut pustiu pe unde nu trecea nimeni din pricina a doi demonizați care terorizau ținutul Gadarenilor. Acest loc nu a inspirat teamă Dumnezeului Atotputernic, ba dimpotrivă, demonii care sălășluiau în cei doi demonizați L-au recunoscut pe Mântuitorul strigând către El să nu-i chinuie mai înainte de vreme, de sfârșitul lumii, momentul închiderii diavolilor pe vecie în iad. Cunoscând că vor fi alungați, au cerut Lui Hristos permisiunea de a intra în turma de porci care păștea pe malul Mării Galileii și astfel, porcii s-au aruncat în apă și au pierit, spre marea mâhnire și întristare a celor care au pierdut nădejdea câștigului de pe urmă porcilor.

Prin aceasta vedem că demonii mărturisesc dumnezeirea lui Hristos, dar în același timp, se tem de puterea Lui dreaptă ca Judecător al lumii la sfârșitul veacurilor. Deși nu i-a certat și nu i-a pedepsit atunci pe demonii, Mântuitorul îi chinuia totuși, adică le provoca suferință spirituală numai prin prezența sfințeniei Lui și a iubirii Lui milostive față de oamenii chinuți de demonii. Dar locuitorii cetății n-au fost deloc sensibilizați de prezența Mântuitorului pe meleagurile lor, nici de faptul că cei doi demonizați s-au izbăvit de demonii, ci s-au întristat de paguba pricinuită de diavoli cu porcii. În loc să se mânie pe diavoli și să-L slăvească pe Domnul pentru minunea întâmplată, aceștia s-au mâniat pe Izbăvitorul lor și L-au invitat să părăsească ținutul.

Evanghelia acestei Duminici este tulburătoare, pentru că ne arată atitudinea demonilor față de oameni și a oamenilor unii față de alții. Vedem că demonii care îi chinuiesc pe oameni îi folosesc pe aceștia ca să chinuiescă și ei, la rândul lor, pe alții. Însă, Mântuitorul Hristos dorește vindecarea oamenilor, eliberarea lor și adunarea lor în comuniune de iubire cu Dumnezeu și cu semenii. Lucrarea lui Hristos de eliberare a oamenilor de duhurile rele se continuă în Biserica Sa, în Trupul Său tainic, ca lucrare de vindecare a oamenilor, de eliberare a lor de păcate și de revenire a lor la starea de iubire față de Dumnezeu și față de semenii. Dar Dumnezeu nu ne constrânge spre această nobilă lucrare de înnoire a sufletului și a vieții, ci așteaptă din partea noastră să alegem calea vieții

veșnice și să-L urmăm cu tot sufletul, din convingere și iubire. Căci fără lucrarea lui Dumnezeu nu-l putem birui pe diavol, ci vom cădea de la prima ispită. Pe diavol îl biruim doar când suntem cu Dumnezeu; iar dacă ne imaginăm că-l vom putea birui singuri, ne amăgim. De aceea, nu trebuie să-L alungăm pe Hristos din viața noastră prin păcatele și răutățile noastre, ci să-I facem loc în viața noastră prin practicarea virtuților.

Deci, dacă alegem calea Vieții și a unirii cu Hristos în vederea izbăvirii de sub tirania puterilor întunericului, să-L punem pe Hristos în centrul preocupărilor noastre, ca astfel, împreună cu El, să ne arătăm biruitori în lupta cu diavolii și cu patimile, spre tămăduirea și mântuirea noastră. ❖

Părintele Adrian Chiriță

ȘTEFAN CEL MARE SAU POVARA CRUCII NEAMULUI SĂU

Fiu al domnului Bogdan al II-lea și al Mariei Oltea, Ștefan l-a înfrânt în 1457, la Doljești, pe Petru Aron, ucigașul tatălui său, și a fost uns domn al Moldovei de către mitropolitul Teoctist. Domnia i-a fost marcată de numeroase lupte, cele mai multe cu turcii, care deveniseră o amenințare pentru Europa și pentru întreaga Creștinătate. Cea mai importantă victorie asupra turcilor Ștefan a obținut-o la Podul Înalt, lângă Vaslui, în 10 ianuarie 1475, cu o armată de trei ori mai mică decât a invadatorilor. Semnificativ pentru gândirea voievodului, *Cronica Țării Moldovei* spune că, după această luptă, Ștefan cel Mare „nu a fost cuprins de trufie, ci a postit patru zile numai cu pâine și cu apă și în toată țara a dat de veste ca nimeni să nu se laude cu această izbândă, ci s-o atribuie numai lui Dumnezeu și numai Lui să i se aducă laudă”.

După trecerea lui Ștefan cel Mare la cele veșnice, în 2 iulie 1504, poporul a simțit că are un mijlocitor și un rugător în cer. Din generație în generație, Ștefan a fost „cel Mare, cel Bun, cel Sfânt” (Mihai Eminescu), nu doar al Țării Moldovei, ci al întregului neam românesc. Numele lui a însuflețit eforturile românilor în momentele de răscruce ale istoriei noastre, a unit românii de pretutindeni la mormântul său prin serbările naționale de la Putna (1871 și 1904), a inspirat literatura și folclorul cu o pildă de vitejie și de demnitate. Și noi, cei de astăzi, avându-l înaintea ca model, ne recâștigăm încrederea în forțele noastre și știm că Dumnezeu, pentru astfel de mărturisitori, nu lasă un popor să piară. Un popor creștin care, în momente de mare cumpănă sufletească, se inspiră din viața trăitorilor în Dumnezeu, își va păstra identitatea și va ști să răspundă la orice amenințare dinăuntru sau dinafară.

Semnele sfințeniei lui Ștefan cel Mare le găsim în viața lui și în moștenirea pe care ne-a lăsat-o. În viața lui și-a purtat crucea: de domn – cu grija în inimă pentru un imperiu mereu în creștere și pentru un popor amenințat cu islamizarea; de soț și tată – moartea celor două soții și a fiilor săi; de luptător – rana de la picior purtată cu răbdare mai mult de 40 de ani. Prin această întreită cruce, Hristos l-a curățit și l-a sfințit, dându-i o credință neștrămutată în ajutorul Lui. Ștefan cel Mare este mare pentru că a înțeles că biruințele au fost purtate cu ajutorul lui Dumnezeu, iar înfrângerile i-au fost spre încercare și spre răbdare. Îi vedem nădejdea în ajutorul sfinților militari – Gheorghe, Dimitrie, Procopie – și smerenia cu care își întemeiază ctitoriile, mărturisită în pisanii: „O, Mare Mucenice Gheorghe, (...) primește de la noi și această rugăciune a smeritului robului tău”. (Sursa: stefancelmare.ro) ❖

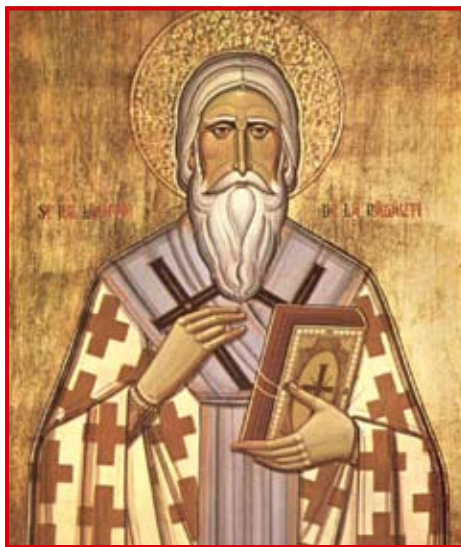
După propria sa mărturie, Ștefan cel Mare a purtat 36 de bătălii, din care a câștigat 34. Victoriile răsunătoare împotriva regilor Ungariei (Baia, 1467) și Poloniei (Codrii Cosminului, 1497) au condus la stabilirea unor noi raporturi cu aceste state. Singurele înfrângeri au fost cele de la Chilia (1462) și Războieni-Valea Albă (1476). Și în cazul înfrângerilor, Ștefan cel Mare a dovedit o profundă conștiință duhovnicească: „a stat în voința lui Dumnezeu, ca să mă pedepsească pentru păcate și lăudat să fie numele Său”.

Sfântul Leontie de la Rădăuți

Lavrentie ieromonahul a trăit la sfârșitul veacului al XIV-lea și în prima parte a celui de-al XV-lea, în zona Rădăuțiului, la Mănăstirea Laura.

Sfântul Leontie s-ar fi născut în nordul Moldovei, nu departe de Rădăuți, într-o familie creștină evlavioasă. Văzând frumusețea vieții monahale, a ales calea Mănăstirii Bogdana, a cărei obște s-a format în jurul ctitoriei voievodale a Bisericii „Sfântul Nicolae”, la umbra căreia crescuse. La tunderea în monahism a primit numele Lavrentie, adunând în jurul său numeroși ucenici ce l-au ales drept îndrumător. După primirea harului preoției, Cuviosul Lavrentie s-a retras în Codrii Rădăuților, continuându-și viața de sfințenie în sihăstrie.

Către sfârșitul secolului al XIV-lea, Cuviosul Lavrentie, împreună cu ucenicii săi, a înălțat o biserică din lemn într-o poiană, a ridicat chiliile și a pus rânduiala de slujbă sihăstrească într-un schit, ce avea să fie numit „Schitul lui Lavrentie”

sau „Schitul Laura”. Mitropolitul Moldovei, Iosif Mușat, a sfințit biserica ridicată, numind pe Cuviosul Lavrentie stareț al schitului și părinte duhovnicesc al tuturor sihaștrilor ce se nevoiau pe valea Putnei.

Învrednicit cu alese daruri duhovnicești, Sfântul Leontie a fost considerat

sfânt încă din timpul vieții de cei care îl căutau la mănăstirea Laura pentru a-i cere sfat și ajutor. După înființarea scaunului episcopal de la Rădăuți în timpul lui Alexandru cel Bun (1400-1432), smeritul Lavrentie a primit cinstea episcopatului. Mănăstirea Laura a fost lăsată în grija celui mai destoinic ucenic al său, nimeni altul decât binecunoscutul Daniil Sihastrul, sfătuitorul voievodului Ștefan cel Mare și Sfânt.

Spre bătrânețe, vlădica Lavrentie s-a retras din scaunul episcopal pentru a duce viață de schimnic, noul său nume fiind Leontie. După moarte, trupul său a rămas neputrezit și, atât datorită amintirii rămase în mintea credincioșilor, cât și faimei moaștelor sale de a fi făcătoare de minuni, a fost cinstit foarte curând după trecerea la Domnul ca sfânt, la data de 1 iulie.

În iunie 1992, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât canonizarea oficială a Sfântului Leontie. Data pomenirii sale a fost păstrată la 1 iulie, după vechea tradiție. ❖

Model de credință în Dumnezeu, iubire de popor, jertfă, smerenie și demnitate

ȘEFĂNTUL ȘTEFAN CEL MARE

Aici, moldovenii au fost binecuvântați de Dumnezeu c-a venit el, Ștefan, să le poarte crucea, să nu doarmă el pentru ca să doarmă ceilalți, să nu se odihnească el pentru ca să vă odihniți voi, să rabde el de foame în campaniile militare pentru ca să nu suferiți voi de foame.

Ștefan cel Mare și Sfânt este bărbatul de stat desăvârșit

Demnitatea lui era demnitatea lui Dumnezeu și demnitatea țării pe care o păstora. Demnitatea lui era demnitatea Moldovei. Și aici a avut exemplu în Domnul Iisus Hristos, Cel care spusese cândva: Dacă cineva îți dă o palmă, întoarce-i și obrazul celălalt. Atunci când S-a găsit în fața judecății și cineva, un servitor, I-a dat o palmă, nu i-a întors obrazul celălalt, ci I-a muștrat, blând, dar I-a muștrat: Dacă am vorbit rău, spune-Mi ce-am vorbit rău, iar dacă am vorbit bine, de ce Mă bați? Atunci nu mai era Iisus cel smerit, ci era Dumnezeu cel demn. El apăra demnitatea dumnezeirii Lui și demnitatea Bisericii pe care avea să o întemeieze. Iar Ștefan cel Mare a fost un om demn. Ce însemnează un om demn? Un om care impune respect, dar nu prin ordin, ci prin consens. Un om care, prin toată purtarea lui, prin toată statura lui morală, este respectat, pentru că cei care-l respectă simt nevoia să-l respecte, nu pentru că ar fi avut un ordin.

Ștefan cel Mare și Sfânt este bărbatul de stat desăvârșit, cel care are credință în Dumnezeu, cel care are iubire pentru neamul său până la jertfă și cel care este demn în numele neamului său. Să nu uităm că Ștefan cel Mare a primit o rană de la o săgeată dușmană otrăvită în timp ce-și apăra țara, rană pe care a purtat-o toată viața și din cauza căreia a și murit. Credeți că este simplu să porți în trupul

tău o rană care scoate puroi și te doare tot timpul și te face să șchiopătezi atunci când vrei să mergi drept? El a purtat-o cu demnitate, cu fruntea sa.

Să ai iubire pentru poporul tău și să fii capabil de jertfă

Acesta este modelul bărbatului de stat pe care ni-l prezintă nouă Ștefan cel Mare astăzi și pe care-l recomandăm tuturor bărbaților de stat, actuali și viitori. Să ai credință în Dumnezeu, adică credința că deasupra ta, care ești conducător de popor, există o instanță care te judecă și îți cumpănește faptele. Credința că nu este la discreția ta să faci tot ce vrei într-o țară și cu un popor și că este o cumpănă deasupra ta care te transcende și de care trebuie să asculți.

Fără această conștiință poți fi un dictator, dar nu un conducător de stat. Să ai iubire pentru poporul tău, pentru jertfă, să accepți chiar să ai o rană în trup sau în suflet și s-o duci cu ea, de dragul țării pe care o cârmuiești și a poporului care-și pune încrederea în tine. Și să ai demnitate. Fără această demnitate un om poate fi un strălucitor om politic, dar nu un adevărat bărbat de stat. Îi îndemnăm pe toți ai Bisericii și ai nebisericicii să și-l propună pe Sfântul Ștefan cel Mare drept model de credință, de iubire, de speranță, de smerenie și de demnitate. Așa vom birui. ❖

(Extrase din: predica rostită de Înaltpreasfințitul Mitropolit Bartolomeu Anania la Mănăstirea Putna, 19 septembrie 2004)

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 1 - 8 IULIE 2018

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 1 iulie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 5-a după Rusalii (Vindecarea celor doi demonizați din ținutul Gadarei) - Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 3 iulie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -20 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Vineri 6 iulie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ³⁰	Sfânta Liturghie Vecernie cu Litie, Acatist
Sâmbătă 7 iulie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 18 ³⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea morților Vecernie
Duminică 8 iulie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 6-a după Rusalii (Vindecarea slăbănogului din Capernaum) Utrenia, Sfânta Liturghie

Ștefan cel Mare, sunt convins de aceasta, a venit trimis de Dumnezeu după 25 de ani de fărâmițare lăuntrică, de lupte interne, după care Moldova urma să se prăbușească sub jugul imperiului otoman. Ștefan a știut aceasta și și-a luat crucea pe umeri, având în sine marile virtuți ale unui creștin. Mai întâi credința. Toată viața lui a fost plină de credință puternică, până și păcatele lui le-a pus în fața lui Dumnezeu cu umilință și cu credință: Doamne, ăsta sunt eu, om. Tu ai să mă ierți, că nu sunt înger. Dar eu am o altă menire aici. Păcatele mele pot fi mai multe, dar crucea este una singură. Și pe aceea trebuie să o port pentru ca să izbăvesc acest popor de robia jugului păgân.

Vitejia este a eroului, demnitatea este a omului

În același timp, a avut iubire. Singura lui mare iubire a fost Moldova. Cele pământești au fost mai multe și trecătoare, dar marea lui iubire, pe care nu a părăsit-o niciodată, a fost Moldova. A fost înzestrat cu virtutea speranței, a nădejzii. Când a fost deznădăjduit, a alergat la Dumnezeu. Știm că mergea la duhovnicul său, Daniil Sihastrul, pentru ca să primească curaj în numele lui Dumnezeu și să ridice el steagul de luptă ca să-și apere țara de dușmani și de robie.

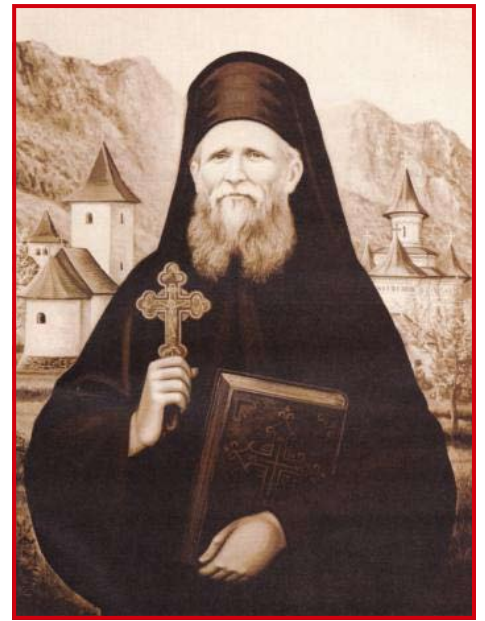
A fost înzestrat cu smerenie, dragii mei. Când era biruitor într-o bătălie, Îi mulțumea lui Dumnezeu cu recunoștință, iar când se întâmpla, rareori, să fie înfrânt o spunea deschis: aceasta a fost pentru păcatele mele. Nu se poate o smerenie mai mare, ca el, voievodul, stăpânitorul, să-și ia asupra lui responsabilitatea păcatelor supușilor săi. Modelul a fost Iisus Hristos, Cel care Și-a asumat păcatele noastre, pentru ca noi să nu mai fim păcătoși. În același timp a avut demnitate. Vitejia este a eroului, demnitatea este a omului. Nu a îngenunchiat și nu și-a părăsit demnitatea nici atunci când alții au vrut să-l umilească.

PĂRINTELE DOMETIE DE LA RÂMEȚ

Cuviosul arhimandrit Dometie (15 octombrie 1924 - 6 iulie 1975) a fost un iscusit duhovnic al Mănăstirii Râmeț și un preot misionar de mare preț al monahismului românesc.

S-a născut în comuna Bălănești (Buzău). Dorind să slujească toată viața Bisericii lui Hristos, a urmat Seminarul Teologic din Buzău. Între anii 1945-1949 a urmat teologia și s-a făcut călugăr la Mănăstirea Prislop. Apoi, primind preoția, a fost stareț și preot misionar timp de zece ani în câteva sate și mănăstiri din Ardeal, ca: Prislop și Aftea (Hațeg), Piatra Fântânele (Năsăud), Dragomirești (Maramureș) și Ciolanu (Buzău).

În anul 1959 s-a stabilit ca duhovnic la Mănăstirea Râmeț, fiind și preot misionar în satele mocanilor din Munții Apuseni. După 26 de ani de totală dăruire și slujire a monahismului și Bisericii, arhimandritul Dometie s-a mutat la odihna cea de veci, în vara anului 1975.

Neobosit călugăr și preot al Bisericii lui Hristos a trăit o aleasă viață duhovnicească, a vestit Evanghelia celor care n-o înțelegeau și s-a jertfit cu trup și suflet pentru mântuirea altora. Timp de 20 de ani a mărturisit și a apărat cu mult zel credința ortodoxă în Transilvania lovită de secte, ca un adevărat apostol al zilelor noastre.

Spun ucenicii săi că s-a nevoit mult în satele în care a slujit, pentru a aduce în staulul Bisericii lui Hristos pe creștinii dezbrinați, învățându-i că toți suntem una în Hristos și că avem o credință, un botez și o patrie - Împărăția lui Dumnezeu. Astfel, a întors la Biserica-mamă pe mulți fii rătăciți.

Pe călugărițele din mănăstire așa le învăța: Maicilor și surorilor, viața noastră trebuie să fie o continuă rugăciune. Sunt nemulțumit de sfințiile voastre că nu slujiți și nu cântați lui Dumnezeu cu mai multă râvnă. Că noi trebuie să ardem pentru dragostea Lui. Nu suntem pentru rugăciuni lungi și cu mintea împrăștiată. Ci să facem rugăciuni scurte. Dar în acele momente ființa noastră, mintea, inima și voința, să fie unite cu Dumnezeu prin dragoste.

După o nevoiță și o dăruire totală ca

aceasta, părintele Dometie a fost chemat la odihna cea de veci. Deci, săvârșind dumnezeiasca Liturghie și dând tuturor învățătura cea mai de pe urmă, pe când aducea alimente în spate peste munte însoțit de obște, s-a așezat jos cu ochii

către cer și și-a dat sufletul în mâinile lui Hristos. Era Duminică, 6 iulie 1975.

Așa a trăit și așa s-a jertfit părintele Dometie, duhovnicul moșilor din Munții Apuseni! **(Sursa: Arhim. Ioanichie Bălan, Patericul românesc) ❖**

Părintele Nicodim Măndiță de la Agapia

Protosinghelul Nicodim Măndiță a fost un mare apărător al Ortodoxiei și un misionar fără egal, mai ales în anii comunismului. Născut în Bunești, Argeș, la 28 octombrie 1889, din părinți credincioși, face doar 5 clase în satul său. Între anii 1916-1918 participă la primul război mondial; în 1920 este călugărit la Schitul Măgura (Bacău), apoi hirotonit preot.

Activitatea sa a fost preponderent de preot misionar în parohii de la sate. I-a adus pe mulți de la patimi și secte, la Dumnezeu.

Dar dorința sa cea mai mare era ca atât clerul, cât și credincioșii să cunoască credința cea dreaptă, să citească, să-și îndrepte viața, să cunoască temeinic Sfânta Scriptură și învățăturile Sfinților Părinți. De aceea nu numai că-i îndemna pe toți să citească, dar începe să scrie cărți pentru luminarea poporului. Mai ales după venirea la putere a regimului comunist ateu, își continuă munca sa de scriere și de multiplicare a lucrărilor în condiții de clandestinitate. Căci după 1948 cărțile religioase puteau fi tipărite doar în număr restrâns și cu difuzare limitată.

Părintele Nicodim nu poate accepta această îngrădire, așa încât creează o amplă rețea de „samizdat”, extrem de bine organizată. Odată demascată rețeaua, se descoperă patru depozite clandestine în București, în care se aflau nu mai puțin de 500.000 de volume! Această activitate de multiplicare și distribuție a publicațiilor cu conținut creștin-ortodox s-a desfășurat neîntrerupt din 1948 și până în 1964. În fapt, o mână de oameni copiau la mașina de scris lucrările părintelui, dar și multe alte cărți cu caracter religios, pe care apoi le tipăreau de obicei în mica lor tipografie clandestină. Uneori au reușit să scoată cărți la tipografiile

din țară, mai ales tipografiile ale eparhiilor, semn că oficialii Bisericii nu erau străini de acest demers și îl sprijineau.

Au existat și foarte multe volume tipărite până în 1948, salvate de la topit și distribuite apoi din casă în casă. Când privești fotografiile din dosarul penal ale „inculpaților”, alături de stivele de cărți ce au fost găsite în depozite, când vezi mijloacele modeste cu care le-au realizat și în ce spații, când află că mai apoi plecau în lungi călătorii cu geamantanele grele de cărți, realizezi ce dor de Dumnezeu i-a îndemnat pe acești oameni să facă o asemenea misiune și ce muncă uriașă și ce curaj s-a aflat în spatele fiecărei cărți ce a ajuns în casa și sufletul fiecărui creștin. Cărțile găsite în depozite au fost topite!

Părintele Nicodim a fost arestat în anul 1965 și închis pentru opt ani. Ajunge și la Aiud. Eliberat după mai puțin de doi ani, se întoarce la Mănăstirea Agapia. Pleacă la ceruri în seara zilei de 5 spre 6 iulie 1975 și este înmormântat în cimitirul mănăstirii.

Rămâne în istoria Bisericii și în memoria creștinilor ca cel ce a salvat mii de cărți creștine de la ardere și i-a îndemnat pe toți „Ia și citește!” ❖